

MS

Terugblik en foto's Hy-Care stal

Vorig jaar oktober werd de Hy-Care stal in Pig Business geïntroduceerd. Een jaar later zijn er naast resultaten ook wijzigingen in het systeem aangebracht. In Bladel test MS Schippers het systeem in de Hy-Care proefstal. Bekijk het artikel en de fotoreportage op www.pigbusiness.nl

Thema Huisvesting

In Hy-Care proefstal worden te veel biggen dood geboren

Biggen wegen na 60 dagen 25 kilo

Het Hy-Care concept van Schippers werd vorig jaar oktober voorgesteld in Pig Business, waarna de stal in november aan het grote publiek werd getoond. Een stal waarover Kamervragen werden gesteld, maar die van staatssecretaris Dijkzema de kans kreeg om te laten zien wat er in zat. De eerste resultaten zijn veelbelovend.

Een jaar na de introductie zijn de eerste rondes gedraaid en de eerste biggen afgeleverd. Met een goed resultaat, zo stellen de ontwikkelaars vast. „Zo'n verschil hadden we niet verwacht”, zeggen Victor van Wagenberg, innovatiemanager en Mart Smolders, divisiemanager Varkenshouderij bij Schippers. Het grootste verschil, het mooiste resultaat realiseert het systeem bij de biggen. De biggen wegen op een leeftijd van 60 dagen gemiddeld 25 kilo. Het landelijk gemiddelde is 24,7 kilo op 78 dagen (Bron: Agrovision).

Referentiebedrijf

In april zijn de eerste dragende zeugen in de Hy-Care stal opgelegd, op 9 april werden de eerste biggen geboren. „De maanden april, mei en juni hebben we gebruikt om het systeem technisch door te ontwikkelen, in juli zijn de vergelijkende onderzoeken van start gegaan”, zegt Van Wagenberg. Voor de onderzoeken worden er elke 14 dagen 6 hoogdragende zeugen aangevoerd vanaf een bedrijf met 2.000 zeugen in de buurt van Bladel. „De varkenshouder selecteert 12 zeugen, zes blijven op het bedrijf als referentiegroep en de andere komen naar Zwartakkers”, legt Van Wagenberg de gang van zaken uit. Voor het onderzoek wordt gebruik gemaakt van meerdereworps zeugen met Hypor genetica. Van Wagenberg legt uit waarom er is gekozen voor deze groep zeugen: „Na het werpen in onze stal kunnen de zeugen om gezondheidsredenen niet terug naar het bedrijf en worden dus geslacht.”

Potentie biggen

Over vier rondes zijn de biggen en de daarbij behorende zeugen op verschillende punten bekeken en onderzocht door studenten van verschillende hogescholen en universiteiten en medewerkers van VIC Sterksel. Van Wagenberg is eerlijk over de behaalde resultaten in de kraamstal. „We hebben eigenlijk te veel doodgeboren biggen.” Een verklaring heeft hij hier wel voor. „In de kraamstal liggen maar zes zeugen, daar kan je geen fulltime kracht laten rondlopen. Een managementprobleem.” De biggen lijken binnen het concept hun potentie te tonen. „Van de vier groepen

biggen die we sinds 1 juli hebben afgeleverd, zien we telkens dat de groei ongeveer een kwart hoger ligt dan de groei van de biggen op het referentiebedrijf”, vertelt Van Wagenberg. Hij maakt hierbij nog de opmerking dat er op het proefbedrijf niet luxe wordt gevoerd. Van dag 57 tot dag 61 is een aantal biggen dagelijks gewogen. „De groei ligt op 0,98 kilo per dag, met een voerconversie van 1,55”, zegt de innovatiemanager. „Dit betekent dat de biggen op dag 78 (gemiddelde aflevertijd) bij behoud van deze groeisnelheid 43 kilo wegen”, rekent Smolders uit.

In een ander onderzoek werd het gedrag van de zeugen en biggen voor, tijdens en na het verplaatsen van het hok bekeken. Opvallend is dat de helft van de biggen die voor transport aan het drinken waren, bleef drinken tijdens het transport. En dat maar de helft van de zeugen tijdens het transport gaat staan.

Niet alleen de groei van de biggen is goed, ook het antibioticagebruik op het bedrijf is laag. „Bij de start van het proefbedrijf hebben we, zoals dat hoort, een koelkast vol met medicijnen aangeschaft. Daarvan kan een heleboel worden weggegooid”, zegt de innovatiemanager. Er zijn inmiddels ruim 500 biggen geleverd, daarvan heeft 1 koppel van 11 biggen een behandeling tegen diarree gehad en zijn er 11 individuele behandelingen geweest. Daarmee komt de dierdagdosering op 0,05, ten opzichte van 10,9 als Nederlands gemiddelde. Uit het diarreegeval concludeert Smolders dat het concept, het denken op hokniveau, werkt. „In een traditionele stal met traditioneel management was de diarree de hele afdeling doorgedaan.”

Binnen Hy-Care wordt de steriel geboren big, volgens Smolders, gedoseerd in contact gebracht met ziektekiemen. Er ligt

door de manier van werken een keiharde knip tussen rondes en ook tussen hokken.

Praktische wijzigingen

Bij de introductie van de stal dachten de ontwikkelaars aan camera's boven ieder hok om de dieren 24 uur per dag te kunnen volgen. „Zeugen werden dan ook pas naar de kraamafdeling gebracht als zij met werpen begonnen”, zegt Van Wagenberg. Nu is er gekozen om de kraamzeugen 10 dagen in de kraamafdeling te laten liggen en dus niet te verplaatsen. „Transport tijdens het werpen lijkt ons toch geen goed idee.”

In plaats van camera's boven de hokken, is nu het idee om de controle te doen vanaf de Obelix-lift in het systeem. De vakman doet de controles vanaf de Obelix en kan de barcode van het hok waar bijvoorbeeld een dode big ligt, scannen. Met de gegevens die de vakman noteert, kan de verzorger in de verzorgruimte de hokken naar zich toe laten komen en de werkzaamheden uitvoeren. „Bij deze werkplekken hangen wel camera's om te borgen dat de werkzaamheden goed zijn uitgevoerd, zo is bijvoorbeeld te controleren of alle biggen zijn gevaccineerd.”

Nog meer onderzoek

„Alle onderzoeken die we de afgelopen 25 jaar in traditionele stallen hebben gedaan, kunnen we in Hy-Care opnieuw uitvoeren”, zegt Van Wagenberg. Er is al wel een pad voor de toekomst bepaald. Stap één is het volgen van de biggen, liefst in een eigen vleesvarkensstal om te zien of de biggen het daar ook goed blijven doen. „We willen dan onbepaald kunnen voeren om te zien wat de potentie van de biggen is.” Daarna is er de wens om het systeem in het groot te bouwen, voor 1.000 zeugen. ■

 Reageren?
j.cornelissen@pigbusiness.nl